

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 21. srpna 1907.

Ročník XXXVII--Číslo 4.

Zprávy americké.

Otevření Brulé rezervace v Již. Dakotě.

Prezident Roosevelt vydal proklamaci, kterou se otvírá k osazení 55,000 akrů veřejných pozemků, bývalá to dolejší indiánská rezervace kmene Brulé. Tyto pozemky se nalézají asi 10 mil jihozápadně od Pierre, Jižní Dakota, a jak se praví, jsou velice cenné pro rolnické účely a většinu jich lze vzdělávat bez zavodňování. Vzdělané pozemky v onom sousedství prodávají se za \$15 až \$25 akr. Budou otevřeny dle loterního systému, jehož bylo použito při otevření Huntleyových pozemků v Montaně v červnu tohoto roku. Na každém žadateli bude žádáno, aby učinil přísahu, že před některým úředníkem v pozemkovém distriktu Pierre (Již. Dak.) a aby podal touž registrátorovi a přijimateli pozemkové úřadovny mezi 9. hodinou ranní v pondělí dne 7. října a 4. hodinou odpolední v sobotu dne 12. října. V pondělí dne 14. října konán bude tak a následující pondělí úspěšní žadatelé učiní své zábrany. Pozemky tyto budou zabrány dle zákona o domovních v lánech nepřesahujících 160 akrů a bude se za ně platit dle jich odhadnuté ceny, obnášející od \$1.25 do \$2.50 za akr, první splátka \$1 na akr musí být učiněna v den zábrany a další v ročních lhůtách. Nutné formuláře a informace lze obdržeti od komisaře generální pozemkové úřadovny ve Washingtonu aneb od registrátora a přijimatele v Pierre, Jižní Dakota.

Tajemník války Taft plně zaměstnán.

Tajemník války Taft vrátil se ve středu ráno do Washingtonu ze svých prázdnin, ač mšele trvajících, jež ztrávil v Murray Bay, Ont. Přišel záhy do odboru války a ihned ujal se množství práce, jež vyžadovala jeho pozornost. Š práce tou musel být hověd do neděle, kdy opustil opět Washington a nastoupil cestu po západě, která má skončit v Seattle, načež odpluje na Filipíny.

Příjmy vládní výši.

Jak vysvitá ze zprávy, uveřejněné ve středu o příjmech, vyplývajících z vnitrozemních daní za úřední rok, končící 30. červencem, jsou příjmy ty tentokráte daleko větší než roku předcházejícího. Úhraně příjmy za rok 1907 obnášely \$269,664,022, čili o \$20,561,284 byly větší proti roku minulému. Dle jednotlivých produktů příjmy z letošních daní rozvrženy jsou jak následuje: Lihoviny \$156,336,901, o \$12,942,845 větší proti roku minulému; tabák \$51,811,069, o \$3,388,072 větší než loni; kvaseň nápoje \$59,567,818, o \$3,925,959 větší než loni; pamáslo (oleomargarin) \$887,641, o \$317,603 větší než loni; umělé máslo \$12,743, o \$3,485 větší než loni; tak zv. "Process máslo" \$161,795, o \$23,717 větší než loni. Příjmy na daních z různých jiných produktů obnášely \$886,052, byly tedy o \$40,400 menší než roku předcházejícího.

Přiznali se k zločinu.

V Boulder, Colo., přiznal se ve středu John W. Reeves, zaměstnaný jako brzdář na dráze Colorado & Northwestern, že on to byl, kterýž předminulou nedělí zničil dynamitem tamní nádraží. Krátce na to přiznal se k zločinu i Frank Kiser. Oba tyto zločinci zatčeni byli na podezření, že oni zavinili neštěstí, jež mělo za následek smrt pěti osob a poranění asi padesáti jiných mimo zničení majetku v ceně půl milionu dolarů. Když stalo se známým, že Reeves se přiznal, shromáždili se dav lidí u okresního vězení za tím účelem, aby jej lynčovali; ale vězeň byl v tichosti úředníky odvezen a dopraven v kočáře do vězení. O přiznání se Kiserovo nebylo lidu nicého sděleno. Kiser pravil, že se jim jednalo pouze o zničení jisté části majetku společnosti ohněm, ale od tohoto vzápět se na blízku uloženy dynamit, kerý zavinil takovou ztrátu na životech lidských.

Zkoušky uchazečů o vládní službu.

Komise civilní služby oznamuje veřejnosti, že vláda přijímá pro různé odbory sehnání lidí a kdo by si přál za tím účelem podrobiti se zkoušce, nechtě se jen přihlásit listkem o aplikaci listinu a to mu bude k vyplnění záleženo. Vláda hledá následující úřed-

níky: Výpomocné ranhojčie a lékaře, zeměměřiče, klerky pro službu na Filipínách, výpomocné inspektory kotlů, výpomocné zkoušeče pro patentní úřadovnu, kněževodce pro Filipíny, výpomocné kněževodce pro službu v příplavní oblasti, klerky pro různé departementy, strojníky a správce konstrukčního oddělení, klerky pro Panamský průplav, příručí do úřadovny vládního architekta, strojníky pro Filipíny a do Washingtonu, elektrotypy, příkladače k listům ve vládní tiskárně, inženýry pro indiánské území, odborníky rybářství, strážce pro spolkovou káznici, učitele opatroven v indiánském území, právní příručí, matrony pro indiánské území, pomocníky pro povětrnostní stanice, lékaře pro indiánské území, lékárníky a ošetřovatele pro spolkovou námořní nemocnici, stenografy, pisáře na stroji, učitele pro indiánské území a pro Filipínské ostrovy, zvěrolékaře pro Filipíny a pro službu v departementu. — Každá přihláška musí být adresována: U. S. Civil Service Commission, Washington, D. C.

Došlo také na trust.

V Hartford, Conn., způsobilo ve středu nesmírné překvapení oznámení úpadku "Pope Manufacturing Co.", jež dle zprávy Alberta T. Pope-a, dočasného správce konkursní podstaty, zaměstnávala kolem 7,000 dělníků v různých svých závodech. Společnost tato zabývala se před lety výrobou bicyklů, poslední dobou vyráběla též automobily, jakož i rozmanité stroje a modní věci sportovní. Kapitál její svého času odhadoval se na \$20,000,000. Společnost ta má továrny roztroušené v různých státech, z nichž některé nalézaly se ve státních poměrech. Úpadek byl prý prohlášen následkem nynějšího stavu trhu peněžního, neboť banky odepřely společnosti dalších půjček. Převládá mínění, že společnost povede obchod dále. — Zpráva o úpadku této firmy měla v následek poklesnutí cen na newyorské burse.

Petrolicní král prorokem!

Pověstný John D. Rockefeller pozval k sobě v Clevelandu několik zpravodajů předních časopisů a s vřelým opravdového proroka sdělil jim svůj náhled o finanční situaci v zemi, jež prý se žene střemhlav do pohromy obchodní a finanční zkázy. Nastane v brzké krize, jež postihne těžce celou zemi, bude bída, nedostatek práce a — hlad. A toho všeho příčinou jest nynější administrace, kteráž krutě pronásleduje nevinné trusty. Starý sibal měl ale na mušce vlastně prezidenta Roosevelta, jenž šlapa trustům nemilosrdně na kuřák. "Splašená vládní politika", prorokoval Rockefeller, "vůči velkým korporacím v této zemi může mít jeom jeden veliký výsledek, a to zkázu, zánění tisíců a zmatek. Měli jsme již v těchto dnech na burzách dosti veliký zmatek jako následek toho, že soud uloží nejvyšší pokutu jen jedině korporaci, která má obmezený počet akcionářů. Mělo to za následek ztrátu důvěry, klesání cen a všeobecný zmatek. Časopisy byly plny zpráv o tom a všecky to přičítají jen jedině příčině. Představte si nyní, co se stane, až vláda zakročí podobným způsobem proti celé řadě korporací jiných, které mají na miliony akcionářů po celé zemi, v nichž mají uloženy peníze vdovy a sirotci! Všechno se zhorší mnohonásobně. Dnes jsme se octli v takovém stavu, že každých pět minut čteme, jak vláda zabíjí nějaký nový soud proti korporaci, jak byla uložena zase nějaká velká pokuta, a to dožene nás obchod konečně na úskali, na němž se všechno stroká. Důvěra se ztrácí a důvěra jest základem obchodu. Pokud je důvěra, potom nikdo nemůže vřivn obchodu zastaviti. Ale když ta zmizí, tu každý člověk zamyká svoje peníze a nechce je do žádného podniku vkládati. Já nepotřebuji novinařských zpráv ani tržních a bursových kvotací, abych si udělal názor o situaci. Stojím dosti vysoko, abych mohl viděti i jiným směrem. Vim totiž, že jindy šly se mi ustavičné nabídky, abych vložil peníze do toho neb onoho podniku. Nechopil se toho ihned, byl bych zmeškal. Nyní nespěchá a každý dlouho uvažuje, a počítá, nežli něco začne. Dnes se dluží peníze až na sedm procent lidé, od nichž bych toho nikdy nečekal. Jejich jistota byla vždy nade

všechnu pochybnost. To by nebylo možno, kdyby byla větší důvěra a kdyby lidé své peníze nezamykali. Vim, že železnice ve Spojených Státech nejsou dnes v stavu vypůjčiti se peněz na dobu delší. Dříve dostávaly veliké půjčky na osm až deset let. Nyní vezmou rády, co se jim nabídne na dobu nejkratší. Já jsem již z obchodu venku a nic více se mne netkne. Ale mluvím jen v zájmu celku." — Poebujeme velice, že se podarí petrolejnímu králi tímto "černým" proroctvím zastrašiti prezidenta Roosevelta. Stanovisko, jaké zaujal prezident naproti trustům, uznáváno jest všeobecně za spravedlivé, ježto pouze cestou zákonon snáží se udržeti trusty na uzd.

Soudce mu dal na vybranou.

Soudce Warren G. Foster ve speciálním zasedání v New Yorku učinil minuloú středu velice neobyčejný rozhodnutí v případě muže, který byl usvědčen z dvoježenství. Dal totiž obžalovanému na vybranou, aby si z obou svých žen zvolil jednu, s kterou chtěl by nadále žiti, ale s tou podmínkou, že se musí starati i o výživu druhé. Mužem tím jest kloboučník Herman Kuhn, bydlící v č. 328 vých. 14. ul. Týž zanechal v Rakousku manželku se třemi dítkami a v New Yorku oženil se podruhé se Saddii Rosenbergovou. Obhájece Kuhnův dovozoval, že není klient jeho zákonné oddán se ženou, již zanechal v Rakousku, ale na základě podaných důkazů uznali porotci Kuhna vinným dvoježenstvím. Soudce již chtěl poslati vinníka do vězení, když obě přítomné ženy daly se do pláče. Prvá žena prohlásila, že by v případě uvěznění mužova musela jíti s dětmi do chudobnice a i druhá prosila soudce, aby ponechal Kuhna na svobodě. A tu soudce Foster, obrátiv se ke Kuhnovi, pravil: "Jestliže slibíte, že budete přispívati oběma na živobytí, propustím vás se zadržencem rozsudkem." "A mohu tedy s oběma žiti?" vyhrkl Kuhn. "Nikoli," zahřměl soudce, "žili smíte jen s jednou. Rozhodněte se pro jednu." Kuhn podíval se na ženu, se kterou žil patnáct let, a pak na druhou, mnohem mladší, a volba byla okamžitě hotova. Po boku mladé, nepodíval se ani na dřívější ženu a děti, odcházel ze soudní síně. Paní Kuhnová, hoře plačíc, šla také.

Anglický list odvolal urážky.

Před časem přinesl časopis "Long Island Daily Star", vycházející v Long Islandu u New Yorku, redakční poznámku, v níž nazváni byli Čechové nízkými ignoranty a vysloveno bylo přání, aby všichni odstěhovali se tam, odkud přišli. Jak "New Yorks Lists" ze dne 16. srpna oznamují, Longlandští krajané naši, byvši upozorněni na urážky české národnosti, obsažené v redakční poznámce časopisu "Long Island Daily Star" ze dne 22. července, chopili se různé akce, která také skutečně setkala se se žádoucí výsledkem. "Star" ze dne 14. srpna na 1. straně ve 4. sloupci uveřejnil resoluci českého agitacího výboru v plném znění a připojil k ní omluvu, že "čtuje, že zmíněná poznámka vykládána byla jeho českými čtenáři, jako by se týkala jich". Něco podobného prý psal poznámky té neměl v úmyslu. Resoluce začíná slovy: "My američtí občané českého původu, usazení a žijící ve Velko-New Yorku, protestujeme tímto proti nepravdivým údajům, uveřejněným ve sloupcích Vašeho časopisu "Long Island Daily Star" ve dnech 22. a 31. července." Dále opakována je ona známá urážlivá poznámka a vykládáno, že je nepravdou, že 200 Čechů nedávno opustili Chicago, aby vrátili se do svých domovů v Prahy. Resoluce uvádí, že jednalo se o návštěvu všesokolského sletu, spojeného s mezinárodními tělocvičnými závody a že většina účastníků vrátila se již nazpět. Dále ční se v ní zmínka o daru amerických dítek dítčím českým, veliké skvostném americkém prapore, jež 4. července, v den prohlášení americké nezávislosti, byl v Praze odezdán svému účel. Soudasné připomíná se, že uvažlivá zmínka o Čechech nepřimo dotýkala se přistěhovalců ze všech zemí, a na konec žádáno je odvolání urážky a plně zadostojiněná spolu s uveřejněním resoluce. Resoluce opatřena byla podpisy: Johna Čapka, předsedy, Fr.

Čapka, tajemníka, Ant. Novotného, A. Poláka, R. F. Riegra, Fr. Vránka, pí. Jos. Sklenkové, A. Pulpita a Jos. Sklenky. Výbor donesl osobně do redakce časopisu "Star", která po seznání situace avolala se k uveřejnění resoluce i odvolání urážky. Tím lze záležitost tuto, pokud jedná se o "Star", považovati za skončenou a krajanům longlandským náleží plně uznání, že způsobem tak různým se vzechopili na obranu jména českého a české cti. Bylo by žádoucí, aby ve všech podobných případech bylo vždy zakročeno stejným způsobem. Pak by-takové nicotné urážky brzy pomínuly.

ČESKÁ AMERIKA.

Čech na sjezdu zoologů.

V Cambridge, Mass., konán bude ve dnech 19. až 24. srpna sedmý mezinárodní výroční kongres zoologů, jehož se účastní též prof. Alois Mrázek, mimořádný profesor zoologie na české univerzitě v Praze. Prof. Alois Mrázek habilitoval se na české univerzitě v roku 1898 a účastnil se již řady zoologických sjezdů, zejména v Bonnu a ve Štýrském Hradci. Po skončení sjezru odeběrou se účastníci jeho do New Yorku, kde budou slavnostně uvítáni a po pět dní hostěni.

Vážná nehoda české rodiny.

Krajan p. Václav Kour, mayor v Little Ferry, N. J., vyjel si předminulou nedělí odpoledne na procházku s manželkou a třemi dítkami. Když mezi 7. a 8. hodinou večerní vrátil se domů po Lodi ave., kde bydlí, splánil se náhle jeho vůz asi dva stvrce od jeho residence a skočil do stoky, strhnuv za sebou povoz, který se překotil. Počtu známo, pan Kour a dítka odbyli nehodu pouhým leknutím bez vážného úrazu. Za to paní Kurová dle všech známek utrpěla nějaké vnitřní zranění a musela být dopravena domů, kamž k ní byl okamžitě povolán lékař. Kočár byl při nehodě oné úplně rozbit a spášený vůz doběhl sám domů.

Krajan podleh úžehu slunečnicím.

V Clevelandu stal se obětí vedra krajan Jos. Frie, bydlící v č. 3451 záp. 47. ul., podlehnuv úžehu slunečnicím. Týž vrátil se domů z procházky, usedl na židli, očekávaje večeri, kterou mu manželka jeho upravovala. Když konečně jidlo bylo uhehánováno, a Frie volán byl ke stolu, neopověděl, aniž se hnul z místa. Paní Frieová šla k němu, leč ztrnula hrůzou — manžel její byl mrtev. Na rychlo povolány lékaři nemohli už poskytnouti žádné pomoci — sluneční úžeh přivodil krajanovu smrt. Frie byl 47 roků star; kromě ženy zanechává tu několik dětí.

Nestěti v české rodině.

V minulých dnech postižení byli hrozným neštěstím manželé Puncocháfovi, bydlící v č. 1109 Homan ave. v Chicagu. Paní Puncocháfová nesla právě na stůl hrnce vařící se polévky, když se jí do cesty připlaťla 19 měsíců stará dceračka Eliška. Matka klopýtla a hned také dobrá polovička polévky vysplýchla se z nádoby a zasáhla malou Elišku. Ta byla hrozně opařena a přes to, že k ní byl ihned povolán lékař, skonala za několik hodin po neštěstí. Zoufalství ubohé matky, která takovému hrozným způsobem ztratila svého miláčka, nelze popsat.

Úmrtí českého kněze.

V neděli dne 4. srpna v 8 hodin večer dokonil pozemskou svou pouť v nemocnici Blahoslavené Panny Marie v Boerne, Tex., vlp. Jan I. Hodye a následujícího dne byl tamiž pohřben. Zpráva o předčasně smrti šlechtického kněze tohoto dotkla se bolestně zejména Čechů nebrasských, mezi nimiž asi šest roků působil. Do Nebrasky přijel na podzim roku 1889 a vnoval služby své diecési omašské. Zprvu dojížděl do českých osad Dodge, Heun a Ravenny. Později se stal farářem v Heun a odtud byl přeložen do South Orsahy. Na to v říjnu 1895 ustanoven byl duchovním správcem osady Hlab. Panny Marie Dobré Rady v Chicagu, kdež působil až do května 1900, kdy se těžce rozemohl a byl nucen vzáti se úplně duchovní správy. Pozdraviv se paněm, převzal správu osady Hlab. Panny Marie Ládkské v Chicagu počátkem

března 1905. Než již po roce onemocněl tak těžce, že se musel uchýliti do nemocnice bratří Alexiánu, odkudž po půl roce odebral se do Texasu, kdež konečně zákeřně nemocí podlehl. — Vlp. Jan I. Hodye narodil se 15. ledna 1864 v Lochenicích u Králové Hradce v Čechách. Vychodiv obecnou školu ve svém rodišti, navštěvoval gymnasium v Hradci Králové. Ubytován byl v chlapčeském semináři Borromaeum, kdež se s ním psatel těchto řádků denně stýkal po čtyři roky. Mladý Hodye byl povahy tiché, myslí vniímavé a hloubavé. Gymnasium absolvoval v červenci 1885, načež vstoupil do semináře v Hradci Králové. Po dvouletém pobytu tamiž a po trpké zkušenosti v oboru učitelském odebral se do Švýcarska, kdež dokončil bohoslovecká studia a dne 14. července 1899 byl vysvěcen. Jako kněz zahájil své povolání v Neb-brasce. Zde, a sice v Omaze, setkal se psatel po více než 20 letech opět s vlp. Hodycem, tehdež farářem v So. Omaze. A tu z častého přátelského hovoru seznanil jsm, jak těžké, úmor-né a nevděčné jest povětšinou povolání českého kněze v Americe, zvláště ro-váčka. Jakýž div, že za poměrů tak trudných podryto bylo zdraví vlp. Hodye a že zákeřná choroba okládila jej v předčasný hrob. Zesnulý kněz významně se vzácným nadáním básnickým a jeho básně uveřejňovány byly v předních českých belletristických časopisech, jako "Zlatá Praha", "Obzor" a j. — Budiž čest jeho památce!

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Z Wichita, Ia., se sděluje, že dva synkové W. A. Leopardova jsou předněm zvláštní pozorností humanitní společnosti i vědčtům. Jeden hoch podobá se prý vzezřením i jednáním psu, kdežto druhý hoch shoduje se prý úplně s gorillou a musí býti přivázán ke stro-mu, ježto jest příliš divokým, aby mohl býti ponechán na svobodě. Hoch, jenž se podobá psu, chlapá po všem, kůří i štěká, ale sehoulen uléhá poblíže ohně v kuchyni.

* Guverner státu Missouri, Folk, změnil rozsudek smrti, vyneseny nad "Jordem" Frederickem Seymorem Barringtonem, v doživotní vězení. Barrington měl býti popraven v Clay-tonu dne 28. srpna po vraždě Jamesa McCanna 18. června 1903. Barrington, o němž se má za to, že jest vlastně pověstný anglický zloděj George Barton, odsouzen byl k smrti výhradně jen na okolnostní svědectví.

* V Rochester, N. J., udál se ve středu výbuch v závodu Eastmanových kodaků. Po výbuchu následoval ohně. Pět budov bylo zničeno a škoda způsobená odhaduje se na více než \$100,000. Několik osob bylo více méně poraněno. Má se za to, že byl výbuch zaviněn chemikáliemi při fotografování, jež se nalézaly ve skladišti závodu.

* Následkem stálé poptávky připravuje vláda nové vydání 250,000 výtisků knihy "Zvláštní nemoci koní", ježto první její vydání v milionu výtisků jest již úplně rozebráno.

* Do New Yorku připlul předminulé úterý nový parník Severo-německého Lloyd "Kronprinzessin Cecilie". Prvou cestu svou přes moře z Chelbourga do New Yorku vykonal v 5 dnech, 22 hodinách a 45 minutách, což jest průměrná rychlost 21.81 uzlu za hodinu. Loď ta jest 700 stop dlouhá, 72 stopy široká a má 52 stopy ponoru. Loďní mužstvo sestává z 24 důstojníků a 679 mužů.

* Z Wilmington, Del., se sděluje, že na celém pobřeží zálivu Delawarského vyskytují se komáři v tak obrovském množství, že to může mít za následek zastavení dodávek poštovních zásilek na venkově. Poštovní rozvážeči zásilek z Dovera i koně jejich byli prý útoky tohoto hmyzu značně zraněni a by ualři hrozně trýzni, vrhli se do Delaware.

* Mistoadmirál F. E. Chadwick vrátil se ze Španělska, kdež prý sbíral potřebné materiálu pro historii americko-španělské války a její příčin, kterouž hodlá vydati. Mistoadmirál Chadwick byl velitelem křižáku New York, vlnajkové loďi podadmirála Sampsona,